

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
Ústav speciálněpedagogických studií

Bakalářská práce

Bc. Tomáš Rab

Rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci

Olomouc 2015

vedoucí práce: Mgr. Michal Růžička, Ph.D.

Tuto práci jsem vypracoval samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využil, jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v knihovně Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci.

Datum: 20. 4 . 2015

Podpis:

Poděkování:

V první řadě bych chtěl poděkovat panu Mgr. Michalovi Růžičkovi, Ph.D., za jeho odborný a vsutku zasvěcený komentář, bez kterého by tato práce vznikala mnohem tíže a v neposlední řadě také mé rodině, která vyšla vstříc všem mých všetečným přáním a požadavkům.

Obsah

Anotace	5
Seznam tabulek	7
Úvod	8
1. Adolescence a dospívání.....	10
1.1. Krizové a konfliktní zkušenosti a jejich dopady na formování jedince.....	10
2. Domy na půl cesty.....	12
2.1. Halway houses v anglicky mluvících zemích	12
2.2. Česká koncepce DPC	12
3. Dům na půl cesty v Olomouci	14
3.1. Historie služby	14
3.2. Cíle a poslání služby Dům na půl cesty v Olomouci	14
3.3. Srovnání služeb z hlediska poslání služby	15
3.4. Realizace základních činností služby v Domě na půl cesty v Olomouci	17
3.5. Srovnání služeb z hlediska realizace základních činností	20
3.6. Personální zajištění služby.....	21
3.7. Srovnání služeb z hlediska personálního zajištění.....	23
3.8. Průběh individuálního plánování s klientem DPC	24
3.9. Srovnání služeb z hlediska individuálního plánování	26
3.10. Kazuistika klienta Domu na půl cesty v Olomouci.....	27
4. Strategické cíle rozvoje DPC	30
4.1. Identifikace a hodnocení silných a slabých stránek DPC v Olomouci	31
4.2. Identifikace a hodnocení příležitostí a hrozeb DPC v Olomouci	32
4.3. Sestavení SWOT matice DPC v Olomouci.....	34
5. Cíle DPC	38
5.1. Návaznost programu na vnější zdroje.....	38
5.2. Zvýšení efektivity fundraisingových aktivit	40
5.3. Rozvoj sociální podnikání v DPC.....	40
5.4. Navázání mezinárodní spolupráce	42
5.5. Dům na půl cesty v Jeseníku poskytne know how pro rozšíření služeb v krajském městě...	43
Závěr.....	44
Použitá literatura.....	45
Seznam příloh.....	49
Anotace	52

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Tomáš Rab
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií
Vedoucí práce:	Mgr. Michal Růžička, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci
Název v angličtině:	The development of the social service Halfway house in Olomouc
Anotace práce:	<p>Tématem bakalářské práce je rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci. Cílem práce je nalézt a popsat aktivity, které se stanou součástí strategického plánu rozvoje sociální služby. Bakalářská práce je strukturována do pěti kapitol. První kapitola práce se zabývá teoretickým vymezením adolescence a dospívání, druhá kapitola provádí exkurz do vývoje služeb, třetí kapitola popisuje činnosti domu na půl cesty v Olomouci, které srovnává s dvěma vybranými sociálními službami. Čtvrtá kapitola za pomoci swot analýzy stanovuje strategické cíle služby, pátá kapitola popisuje vytvořené strategické síle. Stanovené strategické cíle poté budou využity v praxi poskytování sociální služby.</p>
Klíčová slova:	Dům na půl cesty, sociální služba, SWOT analýza, cíl
Anotace v angličtině:	<p>The theme of this thesis is the development of social service Halfway House in Olomouc. The aim is to find and describe the activities that will become part of the strategic plan for the development of this social service. The thesis is structured into five chapters. The first chapter deals with the theoretical</p>

	<p>definition of adolescence, the second chapter performs excursion into the service development, the third chapter describes the activities of the Halfway house in Olomouc, that are compared with two selected social services. The fourth chapter with a SWOT analysis identifies strategic objectives of the service, the fifth chapter describes the creation of strategic power. The aims that were set will then be used in the practice of that social service.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Halfway haus, social service, SWOT analysis, target
Přílohy vázané v práci:	<p>Příloha 1: Společenská Místnost</p> <p>Příloha 2. Pokoj klientů</p> <p>Příloha 3: Informační letáček služby</p>
Rozsah práce:	49 stran
Jazyk práce:	Český

Seznam tabulek

Tabulka 1: Silné a slabé stránky DPC v Olomouci

Tabulka 2: Porovnání dvojic silných stránek DPC.

Tabulka 3: Výsledek porovnání silných stránek DPC.

Tabulka 4: Porovnání dvojic slabých stránek DPC.

Tabulka 5: Výsledek porovnání slabých stránek DPC.

Tabulka 6: Příležitosti a hrozby DPC v Olomouci

Tabulka 7: Hodnocení příležitostí.

Tabulka 8: Hodnocení hrozeb.

Tabulka 9. SWOT matice DPC v Olomouci.

Tabulka 10. Vytvoření strategie SO – strategie využití

Úvod

Téma bakalářské práce je zacíleno na rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci (dále pouze DPC v Olomouci). V nynější době pracuji v DPC v Olomouci na pozici vedoucího služby a sociálního pracovníka, proto se mi volba tohoto tématu jevila jako logická a pro výkon mé role v zaměstnání přínosná. Design bakalářské práce je z větší části zasazen do aplikační roviny, čímž se jistou měrou odklání od standartního teoretického formátu bakalářských prací. Práce si klade za cíl nalézt a popsat aktivity, které se v budoucnu stanou součástí strategického plánu rozvoje služby DPC.

Bakalářská práce je strukturována do pěti kapitol. První kapitola práce se zabývá základním teoretickým vymezením adolescence a dospívání, kdy v druhé části kapitoly dochází k pojmenování činitelů, které se negativním způsobem odráží v patologickém vývoji osobnosti mladého člověka, často klienta domu na půl cesty.

Druhá kapitola provádí krátký historický exkurz do vývoje služeb domů na půl cesty v anglosaských zemích a v České republice. Kapitola je zakončena popsáním aktuálního konceptu domů na půl cesty v ČR, který skrze základní činnosti služby definuje zákon o sociálních službách.

Třetí, nejrozsáhlejší, kapitola se již věnuje DPC v Olomouci. Jednotlivé podkapitoly seznamují čtenáře s historií jeho vzniku, s posláním, cíli zařízení a s formátem realizace rehabilitačního programu. Ve čtyřech podkapitolách (poslání, základní činnosti, personální zajištění, individuální plánování služby) je srovnáván DPC v Olomouci s dvěma sociálními službami stejného druhu. Pro potřeby šetření byla využita metoda stratifikovaného výběru výzkumného souboru (Miovský, 2006). Za výběrový klíč byl zvolen počet pracovníků zapojených do rehabilitačních programů jednotlivých DPC, kde jedno vybrané zařízení zastupuje vzorek ze souboru s nízkým počtem zapojených pracovníků, naopak druhé vybrané zařízení zastupuje soubor se širokou základnou personálu. Srovnání služeb má za cíl poskytnout pracovníkům DPC v Olomouci základní informace o struktuře a výkonu praxe v odlišně personálně zajištěných službách. Zjištěné informace z této kapitoly bakalářské práce poslouží k určení budoucí personální strategie pro DPC v Olomouci. V poslední podkapitole práce je uvedena kazuistika aktuálního klienta DPC v Olomouci, která ilustruje a symbolicky uzavírá převážně teoretické informace z předchozích kapitol.

Čtvrtá kapitola využívající metodologii SWOT analýzy si klade za cíl stanovit předběžné strategické cíle zařízení. Identifikace a hodnocení vnitřních silných a slabých

stránek, vnějších příležitostí a hrozeb vychází ze společného brainstormingu pracovníků DPC v Olomouci, který proběhl dne 3.4.2015. Kapitola je z větší části tvořena přiloženými tabulkami, které, díky svému umístění přímo v textu a ne v přílohách práce, přehledněji popisují proces tvorby strategických cílů.

Pátá, poslední kapitola, popisuje vytvořené strategické cíle vycházející z předešlé SWOT analýzy.

1. Adolescence a dospívání

Adolescence je datována většinou od 15 do 22 let. Tuto věkovou hranici uvádějí autoři Langmeier, Krejčířová (1998), Helus (2004). Kuric (2000) uvádí jako dolní hranici 15. – 16. rok, jako mezní hranici 18. – 21. rok a Čáp, Mareš (2001) udávají rozsah adolescence od 15 do 20 let.

Ve výzkumu týkajícím se adolescentů označil Kuric (2000) nejzávažnější problémy a úkoly tohoto období:

- přípravu na povolání a volbu povolání
- lásku, erotiku, sexualitu a přípravu na manželství a rodinný život
- formování vlastní osobnosti
- problémy sociálních vztahů
- zaujetí správného stanoviska (nerozhodnost)
- jiné vážné problémy (Kuric, 2000).

Stěžejním tématem adolescenta je hledání vlastní identity. Říčan (in Helus, 2004) v této souvislosti uvádí, že adolescence je vrcholem osobního zápasu o identitu, proto je tento pojem klíčem k tomuto období. Adolescence je senzitivním obdobím pro nalezení osobní identity, pro její budování, pro zápas o ni se svým okolím i se sebou samým.

1.1. Krizové a konfliktní zkušenosti a jejich dopady na formování jedince

Podle Matouška, Kroftové (2003) je stěžejním činitelem ovlivňující vývoj osobnosti kvalita vazby mezi matkou a dítětem, následně otcem a dalšími osobami v rodině. Mühlpachr (2001) uvádí, že přirozenou primární skupinou je rodina. Rodina uspokojuje biologické potřeby dítěte, poskytuje uspokojení základních psychických potřeb, především potřebu bezpečí a trvalého citového vztahu. Rodina pak poskytuje základní vzorce chování, skrze socializaci působí na vytváření představy dítěte o sobě samém – na jeho sebepojetí a sebehodnocení.

Autoři Matějček, Dytrych (1994) uvádí, že pokud se má dítě vyvinout ve stabilní osobnost, měly by být od počátku jeho vývoje uspokojovány základní psychické potřeby. Tyto potřeby autoři definují takto:

- potřeba určitého množství, proměnlivosti a kvality vnějších podnětů. Její uspokojení umožňuje naladit organismus na určitou žádoucí úroveň aktivity,
- potřeba smysluplného světa. Uspokojení této potřeby umožňuje, aby se z podnětů, které by jinak byly chaotické a nezpracované, staly zkušenosti, poznatky a pracovní strategie. Jde o základní podmínky pro jakékoliv učení,
- potřeba prvotních sociálních vztahů, tj. k osobě matky a k osobám dalších primárních vychovatelů. Její náležité uspokojování přináší dítěti pocit životní jistoty a je podmínkou pro žádoucí vnitřní integraci jeho osobnosti,
- potřeba společenského uplatnění, z jejíhož uspokojení vychází zdravé uvědomění vlastní identity. To pak je dále podmínkou pro osvojení užitečných společenských rolí a hodnotných cílů životního snažení,
- potřeba „otevřené budoucnosti“. Její uspokojení dává lidskému životu časové rozpětí a podněcuje a udržuje životní aktivitu.

Jak se shodují různí autoři, rodina se může stát zdrojem zátěže a příčinou vzniku psychických problémů, případně závažnějšího narušení osobnosti svých členů (Mühlbacher 2001, Říčan, Krejčířová 1995, Matějček, Dytrych 1994). Říčan, Krejčířová (1995) upozorňují na to, že nedostatečná péče o dítě má řadu forem s plynulými přechody mezi nimi a mnohdy se tyto formy vyskytují současně. Jedná se především o týrání dítěte, sexuální zneužívání, zanedbávání dítěte a psychickou deprivaci, která může být následkem předchozích forem. Všechny uvedené formy se týkají jak dětí, které vyrůstají v rodinách, tak i dětí v ústavní péči.

Říčan, Krejčířová (1995) upozorňují na to, že psychická deprivace je dlouhodobý nedostatek uspokojení potřeby lásky, vřelého intenzivního vztahu a dostatečného přísunu přiměřených podnětů v prostředí. Postihují proto dosud většinu dětí vyrůstajících v útlém věku v ústavních zařízeních. Podle Vágnerové (1999) patří deprivace k nejzávažnějším zátěžovým vlivům, který může nepříznivě ovlivnit psychiku jedince. Dalším důsledkem psychické deprivace je narušení vývoje osobnosti. Narušena bývá především schopnost dítěte navazovat hlubší sociální vztahy, v extrémních případech směřuje vývoj v dospělosti k obrazu asociální poruchy osobnosti (Říčan, Krejčířová, 1995)

2. Domy na půl cesty

2.1. Halway houses v anglicky mluvících zemích

Jak uvádí Krejčí (2007) vychází český pojem 'dům na půl cesty' z anglického termínu 'half way house' daným označením vyjadřuje dvě příznačné charakteristiky těchto zařízení. Slovo 'dům' symbolizuje bezpečný prostor, chráněné místo, které nabízí prostředí, kde klient může žít, rozvíjet své schopnosti a učit se novým dovednostem. Druhá část názvu – 'na půl cesty' poukazuje na specifickou situaci klienta, který se nachází na své životní cestě mezi životem v nestandardních podmínkách ústavní péče (v některých případech také dysfunkční rodinou či rizikovým způsobem života) a samostatným životem.

Zelenková dle Nadace Civilia uvádí (2006, s. 9.), že první DPC vznikl v 50. letech 20. století v USA. Jeho klienty byli lidé propuštěni z výkonu trestu odnětí svobody. Ukázalo se, že v důsledku dlouhodobého pobytu v prostředí věznice dochází k zhoršení až vymizení sociálních dovedností, pracovních návyků a vůbec schopnosti fungovat v běžném společenském prostředí. Začaly se proto postupně zřizovat různé typy DPC, zaměřené na specifika dané cílové skupiny. V současnosti v západním světě funguje pestrá nabídka těchto služeb. Mimo již zmíněnou skupinu propuštěných osob z výkonu služby existují také DPC pro osoby léčící se ze závislosti na psychoaktivních látkách a sexuální devianty. U těchto skupin již nefiguruje fakt ústavní péče, avšak přetrvává potřeba podpory při přechodu do samostatného běžného života z rizikového (někdy i kriminálního) způsobu fungování.

2.2. Česká koncepce DPC

Jak píše Zelenková (2006), zřízení služeb DPC v České republice bylo ovlivněno změnami, které sebou přinesla listopadová revoluce v roce 1989. K nim patřilo i zrušení pracovních ubytoven, které vyvolalo potřebu zajištění ubytování pro mladé lidi opouštějící ústavní zařízení. Významným mezníkem v péči o mladé lidi odcházející z ústavních zařízení se stal rok 1992. V tomto roce byly dány základy ke vzniku nového druhu péče o tuto skupinu lidí - domů na půli cesty.

V České republice spadají pod název dům na půl cesty nejčastěji zařízení, které poskytují rezidenční a rehabilitační služby především mladým lidem, jež odchází ze zařízení

ústavní výchovy. Dne 1. října 1992 vzniklo Středisko Diakonie Českobratrské církve evangelické v Javorníku - Travné. Sloužilo pro rehabilitaci a rekreaci zdravotně postižených a zajišťovalo křesťanskou, sociální a pastorační péči. Postupem času se středisko přeměnilo na klasický dům na půli cesty pro mládež (Zelenková, 2006). V roce 1996 ministerstvo práce a sociálních věcí zařadilo DPC ke svým grantovým prioritám a začalo poskytovat finance na jejich zřízení. Krejčí (2007) uvádí, že první zařízení s tímto názvem vzniklo v témže roce v Hrochově Týnci pod nadací J. J. Pestalozziho a bylo zaměřeno na mladé lidi odcházející z ústavní výchovy.

Dnes platnou definici sociální služby přináší zákon o sociálních službách č. 108/2006 sb. a na tento zákon navazující vyhláška č. 505/2006 sb., které stanovují, že domy na půl cesty poskytují pobytové služby zpravidla pro osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby. Způsob poskytování sociálních služeb v těchto zařízeních je přizpůsoben specifickým potřebám těchto osob. Realizace služby DPC podle zákona 108/2006 sb. obsahuje tyto základní činnosti:

- poskytnutí ubytování,
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím,
- sociálně terapeutické činnosti,
- pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí.

3. Dům na půl cesty v Olomouci

3.1. Historie služby

Historii Domu na půl cesty Diakonie ČCE – střediska v Sobotíně je možné vysledovat od roku 1992. Na Javornicku tuto službu zřídilo dnes již neexistující Diakonické středisko v Javorníku – Travná. Služba, stejně jako dnes, své poslání zaměřovala na podporu mladých lidí opouštějících ústavní výchovu. V roce 2007 po započetí působnosti nového zákona o sociálních službách byla služba zaregistrovaná pod názvem Dům na půl cesty Diakonie ČCE – středisko v Javorníku – Travné. Zásadní změna v historii služby nastala 1. ledna 2011. Od tohoto data došlo ke sloučení Diakonie ČCE - střediska v Javorníku – Travné se střediskem Diakonie ČCE v Sobotíně. Středisko Diakonie ČCE v Sobotíně převzalo po zaniklém středisku v Javorníku – Travné všechny smluvní i účetní závazky, pohledávky, majetek nemovitý i movitý (Řezáčová, 2011). Díky tomuto kroku došlo k záchraně jediné služby tohoto druhu v Olomouckém kraji. Služba byla následně poskytována v obci Sobotín, kde však dlouhodobě pocítovala nedostatek zájmu ze strany klientů i odborné veřejnosti. V roce 2013 došlo k přestěhování zařízení do krajského města Olomouc.

3.2. Cíle a poslání služby Dům na půl cesty v Olomouci

Jak již bylo zmíněno v předchozí kapitole, do cílové skupiny domů na půl cesty spadají dle zákona o sociálních službách č. 108/2006 sb. osoby do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy, popřípadě pro osoby z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a pro osoby, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby.

Dle veřejného závazku DPC v Olomouci (Koubková, Rab, 2012) nelze službu poskytnout zájemcům o službu:

- kteří potřebují bezbariérové prostory,
- kteří by svým chováním z důvodu duševní poruchy závažným způsobem narušovali kolektivní soužití,
- kteří jsou nakaženi infekční chorobou v akutní fázi,

- kteří užívají omamné a psychotropní látky.

Zvýše uvedeného vyplývá, že DPC v Olomouci není uzpůsoben k potřebám osob, jejichž zdravotní stav by vyžadoval zdravotnickou péči, stejně tak zařízení není personálně ani metodicky vybaveno pro práci s osobami zneužívající návykové látky. Služba DPC dále ve svém veřejném závazku, deklaruje své poslání a cíle programu (Koubková, Rab, 2012).

Posláním služby Dům na půl cesty je umožnit mladým lidem bez vlastního zázemí bydlet v prostředí, kde mohou s podporou personálu získat a rozvíjet dovednosti, potřebné pro samostatný život, a díky tomu zlepšit svoji životní situaci.

V souvislosti s posláním služby si DPC v Olomouci si klade za cíl, aby jeho klienti prostřednictvím služby (Koubková, Rab, 2012):

- uměli jednat s úřady a uplatňovat svá práva,
- uměli udržovat svoji domácnost (úklid, praní prádla) a samostatně si připravit jídlo,
- uměli hospodařit se svým měsíčním příjmem,
- uměli hledat si práci a získat pracovní návyky,
- podle svých možností pokračovali ve vzdělávání a zvyšování kvalifikace,
- uměli využívat běžně dostupné služby,
- věděli, jak si hledat bydlení a jaké povinnosti samostatné bydlení obnáší,
- měli více informací, které pomohou v oblasti péče o vlastní osobu a zdraví,
- vytvářeli, rozvíjeli a udržovali vztahy s rodinou, vrstevníky a společenským prostředím,
- měli informace o možných důsledcích svých rozhodnutí a činů,
- získali zkušenosti s aktivním trávením volného času.

3.3. Srovnání služeb z hlediska poslání služby

Dům na půl cesty Frýdek-Místek ve svých stanovách zaměřuje poslání služby na poskytnutí ubytování mladým dospělým lidem z cílové skupiny a poskytnutí jim podpory při vstupu do samostatného života. Služba má směřovat k posílení kompetencí klientů, k rozvoji jejich schopností, dovedností, s cílem začlenit klienty do běžné společnosti (Bílý nosorožec, 2014). Směrem ke klientovi si Dům na půl cesty Frýdek-Místek stanovuje tyto cíle:

- rozvoj samostatnosti a odpovědnosti mladých lidí za vlastní situaci,

- podpora při hledání vhodného pracovního uplatnění, informovanost v oblasti pracovně právní, orientace na trhu práce,
- podpora setrvání ve studiu či případné zvýšení kvalifikace (rekvalifikace, další vzdělávání), nalezení vhodného navazujícího bydlení,
- podpora při zlepšení finanční situace, hospodaření s financemi, práce s osobním finančním rozpočtem,
- nácvik komunikace s úřady a institucemi,
- podpora dovednosti pečovat o domácnost, praktický nácvik,
- možnosti smysluplného trávení volného času,
- rozvoj osobnosti uživatele, jeho sebepoznání a vztahy k ostatním lidem.

Dle veřejného závazku sociální služby Dom 8 (DOM - Dům otevřených možností, 2014) je poslání služby spatřováno v podpoře klientů v dosahování jejich osobních cílů, jejichž naplnění směřuje klienty k úspěšnému osamostatnění. DPC DOM 8 v rámci každodenní spolupráce s klienty naplňuje tyto cíle:

- užít se a bydlet, tedy pracovat, vzdělávat se, hradit náklady spojené s bydlením a běžným životem ze svých prostředků,
- znát svá práva a povinnosti, tedy porozumět, akceptovat a dodržovat podmínky a nároky společnosti,
- porozumět sobě i druhým, tedy porozumět své historii, sobě a lidem kolem sebe,
- umět vyhledat a využít pomoc, se tedy orientovat v sociálním systému a umět využít pomoc a podporu.

Z výše uvedených příkladů vyplývá, že se zmiňované domy na půl cesty ve svých posláních a cílech zaměřují na podobné oblasti působení. Svou snahu cílí na změnu chování, postojů a rozvoj kompetencí, které klientům usnadní začlenění do společnosti. V případě souboru všech domů na půl cesty v České republice, lze rozdíly spatřovat v záběru cílových skupin. Dle registru poskytovatelů sociálních služeb České republiky (Iregist MPSV, 2015) je v nynější době v online katalogu MPSV registrováno třicet pět domů na půl cesty. Cílovými skupinami tohoto druhu sociálních služeb jsou především osoby do 26 let věku opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní péče. Ve veřejných závazcích domů na půl cesty v ČR se čtyřikrát objevuje cílová skupina z řad emigrantů a azylantů, ve čtyřech případech děti a mládež ve věku od 6 do 26 let, pouze dvě DPC v ČR pracují s osobami s chronickým duševním onemocněním. Stejně tak je tomu v případě sociální práce s

etnickými menšinami, tato cílová skupina klientů je uvedena pouze ve dvou veřejných závazcích DPC.

3.4. Realizace základních činností služby v Domě na půl cesty v Olomouci

Jak již bylo řečeno výše, domy na půl cesty podle zákona o sociálních službách č. 108/2006 sb. rozdělují své aktivity do čtyř oblastí: poskytnutí ubytování, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, sociálně terapeutické činnosti a ochrana práv a oprávněných zájmů. Vlastní realizace těchto aktivit bývá v praxi často rozdílná, lišící se mírou podpory, nabídkou terapeutických aktivit i propracovaností rehabilitačního programu. V této podkapitole se budu věnovat popisu realizace základních činností, tak jak jsou poskytovány v DPC v Olomouci, v DPC Frýdku – Místku a v DPC DOM8.

DPC v Olomouci (Koubková, Rab, 2012) poskytuje ubytování v zařízení pouze klientům od 18 do 26 let věku, s nimiž DPC uzavírá smlouvu o poskytnutí sociální služby na dobu nepřekračující trvání jednoho roku. Výjimku v délce poskytování služby tvoří ti klienti, kteří se v průběhu pobytu soustavně připravují na výkon budoucího povolání, těmto klientům bývá smlouva prodlužována do doby ukončení studia, maximálně však do 26 let věku. Opakovaný pobyt klientů ve službě pravidla DPC nezakazují, byla-li dříve s klientem vypovězena smlouva z důvodu závažného porušení pravidel. V tomto případě pak využívá DPC své zákonné možnosti neposkytnout žadateli službu až do uplynutí půl roku od ukončení předchozího pobytu (Vyhláška 505, 2006).

V rámci činnosti zprostředkování kontaktu se společenským prostředím popisují metodiky DPC individuální nebo skupinové volnočasové aktivity, tzv. Akce domu (Koubková, Rab, 2013). Smyslem těchto aktivit je zprostředkovat klientům zkušenost se zdravým trávením volného času a také usnadnit kontakt se společenským prostředím, ve kterém je riziko sociálně patologického chování minimální. Tyto volnočasové aktivity jsou částečně hrazeny z financí DPC. Klient může tohoto bonusu využít jedenkrát do měsíce, kdy si vybírá druh aktivit, a zda ji využije individuálně nebo společně s ostatními. Dotovanými aktivitami (klient hradí polovinu nákladů) bývají společná posezení realizované obvykle v prostorách DPC např. grilování, sváteční pohoštění, pořízení si permanentek na sportoviště, lístků na kulturní akce, měsíčních jízdenek do škol nebo do zaměstnání. Aktivity realizované

v rámci spolupráce s dobrovolníky DPC jsou plně hrazeny ze strany Diakonie ČCE – střediska v Sobotíně.

V případě sociálně terapeutických činností DPC v Olomouci je klientům zprostředkován program skupinových a individuálních rehabilitačních aktivit. Účelem těchto aktivit je, aby si klient osvojil dostatek kompetencí k překonání své nepříznivé sociální situace. Program rehabilitačních aktivit současně musí být v souladu s cíli služby DPC (Koubková, Rab, 2013). Pracovníci v rámci těchto činností pomáhají klientům s nákupy, plánováním a přípravou pokrmů, s praním a žehlením prádla. Druhou oblastí programu je prevence zadlužování skrze edukaci ve finanční gramotnosti klientů. Edukace probíhá formou názorných ukázek a propočtů v oblasti spotřebitelských úvěrů, nebankovních půjček a nevýhodných smluv s operátory, atp. Klienti DPC jsou v této souvislosti vedeni k poznání, že v každé situaci existuje řešení. Nedílnou součástí sociálně terapeutických činností v DPC je pomoc klientům hospodařit s měsíčním příjmem. V rámci individuálního plánování průběhu služby si klient může určit osobní cíl zabývající se tématem hospodaření s finančními prostředky. V naplňování cíle pak využívá podpory svého osobního pracovníka, se kterým sestavujete svůj měsíční rozpočet. Podle sestaveného rozpočtu se klienti v následujícím období učí rozpoznávat reálnou hodnotu peněz (např. obálkovou metodou). Každý klient si může své peníze uložit v kanceláři pracovníků a po dohodnutých částkách si je průběžně vybírat. Tato forma podpory v hospodaření je dobrovolná, klient z ní může vystoupit i do ní znovu nastoupit. Pokud si však své peníze předčasně utratí, není mu ze strany DPC poskytnuta žádná finanční nebo potravinová pomoc (Koubková, Rab, 2013).

Doplňující aktivitou je pomoc s dluhovou problematikou, ta, na rozdíl od předcházející preventivní činnosti, spočívá v řešení dřívějších rozhodnutí nebo opomenutí klienta. Konkrétně se jedná o dojednávání splátkových kalendářů, rušení nevýhodných smluv nebo zprostředkování odborné pomoci. V případech propadu klienta do dluhové pasti je ze strany DPC klient instruován k podání žádosti o pozastavení růstu úroků, konsolidaci dluhů nebo vyhlášení osobního bankrotu – v této věci spolupracuje DPC s poradnou pro dlužníky v Olomouci (Koubková, Rab, 2013). Podmínkou účasti v programu, u nestudujících klientů, je klientův aktivní zájem o nalezení si zaměstnání, nebo alespoň brigády. V této souvislosti pracovníci pomáhají klientům se sestavením životopisu, učí je hledat a kontaktovat zaměstnavatele, na modelových situacích s nimi procvičují chování na pracovním pohovoru. V případě, že si klient nalezne práci nebo brigádu mu jsou objasňovány ujednání a klauzule pracovních smluv, vysvětlovány základní principy docházky do zaměstnání a komunikace se

zaměstnavatelem. Novou formou terapeutické aktivity je canisterapie, kdy klienti a pracovníci chodí se psem na krátké výlety po okolí. Výhody této aktivity jsou spatřovány v navození přirozené atmosféry mimo prostředí kanceláře, což se pozitivně odráží v upevnění a prohloubení terapeutického vztahu mezi pracovníkem a klientem.

Nedílnou součástí sociálně terapeutických činností DPC v Olomouci je skupinová sociální práce. V DPC je realizována čtyřmi formami (Koubková, Rab, 2013). První forma skupinové práce je realizována za pomoci společných komunit pracovníků a klientů, které v DPC probíhají jednou za deset dní. Cílem komunity je probrání společných témat, zprostředkování klientům prostředí, kde mohou veřejně vyjádřit svůj názor a pocity. Nově se součástí komunity stala časově nenáročná společná kooperace pracovníků a klientů na předem vybrané téma (krátký film, zajímavá hra nebo scénka). Druhá forma skupinové práce spočívá na bedrech externě spolupracující psycholožky, která klientům pomáhá s nábívkou sociálních dovedností, řešení konfliktních situací a efektivní komunikace (Koubková, Rab, 2013). Třetí formou skupinových aktivit je spolupráce se vzdělávacími a osvětovými organizacemi, kterým je v prostorách DPC umožněna realizace besed, přednášek a prezentací. Poslední skupinovou aktivitou je spolupráce zařízení s dobrovolníky, kteří s klienty v DPC společně vaří, vypráví si s nimi a sdílí své zkušenosti.

Poslední základní činností sociální služby naplňované domy na půl cesty je pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí. Tato činnost je v DPC v Olomouci tvořena řadou podpůrných aktivit. Klientům je v průběhu programu vysvětlována a názorně zprostředkována zkušenost s asertivní komunikací. Důraz je kladen na techniku odmítání a vysvětlování asertivních práv člověka. Klienti se v komunikaci s pracovníky cvičí zvládat a rozpoznávat situace, ve kterých mohou asertivitu uplatnit a v budoucnu se tak vyvarovat mnohým rizikům (Koubková, Rab, 2013). Pracovníci v rámci programu DPC soustavně pomáhají klientům v jednání s úřady a veřejnými institucemi. Vznikne-li ze strany klienta poptávka, doprovodí jej jeho osobní pracovník na potřebnou instituci, kde klientovi pomůže zorientovat se v nepřehledné situaci, vyřídit si osobní záležitosti a eventuálně si obhájit své oprávněné zájmy. V rámci podpory klienta při studiu nebo při zvyšování profesní kvalifikace oslovují klienti na základě vlastní volby vybrané školy a vzdělávací instituce realizující zajímavé profesní kurzy. Díky nabízené pomoci s hledáním bydlení se klienti zorientují v nabídkách bytů, podnájmu a ubytoven. Naplnění základní činnosti služby v této aktivitě spočívá v objasňování náležitostí nájemních smluv s majiteli nemovitostí.

3.5. Srovnání služeb z hlediska realizace základních činností

Služba Dům na půl cesty Frýdek – Místek ve svých informačních materiálech deklaruje, že svou činností směřuje k posílení kompetencí klientů k řešení jejich sociální situace (Bílý nosorožec, 2014). Práce s cílovou skupinou v tomto DPC má být založena na budování vztahu důvěry a analýze potřeb klienta, které jsou základem pro plánování a zajištění sociální služby. Terapeutický přístup je postaven na principu rovného přístupu, partnerství, vzájemného respektu, zplnomocňování uživatelů, dobrovolnosti a autonomie. Podpora klientů je v zařízení realizována formou sociálního poradenství, různých tréninkových a sociálně-terapeutických programů. V průběhu pobytu v zařízení jsou klienti vedeni, aby dokázali obstát v podmínkách běžného života, uměli předcházet rizikovému chování a zvyšovali si pracovní kvalifikaci. Cílem aktivit je odstraňování následků vzniklých nedostatečnou nebo nepřiměřenou péčí, zanedbáváním, či dlouhodobým pobytem v ústavním zařízení.

Dům na půl cesty DOM 8 využívá v práci s klienty prvky simulace běžných životních podmínek a nároků. DPC uvádí (DOM - Dům otevřených možností, 2014b), že si klienti platí za pobyt formou nájemného a skládají se na společné stravování, které si vzájemně připravují. Povinností klientů je obstarávat si své záležitosti včetně úklidu bytu, praní, zamykání, jednání s okolím, oprav a údržby zařízení. Klienti mají také za povinnost pracovat, a to minimálně formou brigády nebo se v opačném případě věnovat studiu. Komunitní prvky sociální práce s klienty obsahují pravidelnou účast klientely na společném setkání obyvatel a pracovníků, účasti klientů na hledání společných řešení, rozvoje společných nápadů či ventilace problémů ve skupině. Cílem komunitní práce je především sociální učení v rámci soužití a dynamiky skupiny.

I přesto, že se výše zmíněné sociální služby pohybují ve stejných mantinelech stanovených základními činnostmi služby, které jsou dány zněním zákona 108/2006 sb. a vyhlášky 505/2006 sb., lze v obsahu a formě poskytování služby povšimnout rozdílů. Z informačních materiálů je patrná rozdílná míra propracovanosti a konkrétnosti deklarovaných terapeutických činností. DPC Frýdek – Místek se při popisu svých aktivit omezuje na formální a obecné znění, kdy z popisovaných činností není zřejmý konkrétní obsah jednotlivých terapeutických působení. Naopak z formálních pramenů DPC DOM 8

jasněji vyplývá, že služba při svých činnostech postupuje podle písemných pravidel a promyšlených metodických postupů.

3.6. Personální zajištění služby

Dle Matouška, Kroftové (1998) klade práce s problémovou mládeží na pracovníka značné nároky. Pracovník by měl být flexibilní, zralý (ovládat a znát své potřeby a dobře vnímat potřeby druhých), čestný, mít dobrý úsudek, používat zdravý selský rozum (zejména v případech nejasných pravidel), vyznávat hodnoty v souladu s programem služby, měl by být odpovědný, přiměřeně sebevědomý, rozvážný, mít respekt k hranicím své autority, měl by být vybaven dobrými komunikačními dovednostmi, jeho osobnost by se měla vyznačovat stabilitou a tolerancí k frustraci, otevřeností a čestností, předpověditelností, schopností přijímat oprávněnou kritiku, pevnou podporou klientů, mít vyjasněné hranice mezi svými problémy a problémy klientů, podporovat nezávislosti klientů, schopnost být sám dobrým příkladem.

Pracovníci jsou dle Krejčí (2007), jak v pozici vrstevnické autority, tak v roli terapeutické rodičovské postavy, představující pro klienty určitý vzor, demonstraci způsobů jednání, řešení situací a komunikace. Ať jsou si toho vědomí či ne, fungují jako nositelé hodnot, společenských norem a morálních principů. Proto je velice důležité, aby pracovníci byli odpovědnými osobami s dostatečnou výší morálního vědomí a jednání, protože opačný případ může páchat v klientech velké škody, kdy se jen potvrzují zmatené a často abnormální vzorce, které získali během svého vývoje.

Dle metodického materiálu DPC v Olomouci (Rab, 2014) je osobní pracovník průvodcem klientů, jehož hlavní úkol představuje doprovázení konkrétního klienta, je-li to možné, k samostatnému a úspěšnému životu. Osobní pracovník je z hlediska spolupráce s klientem tou nejkličovější postavou, jak z pohledu klienta, tak z hlediska pracovního týmu DPC v Olomouci. Jak uvádí Krejčí (2007), osobní pracovník má za úkol vést celý klientův případ, maximálně individualizovat péči podle konkrétní situace a osobnosti klienta a koordinovat podporu, jak v rámci zařízení, tak v případě spolupráce s externími odborníky. Buduje s klientem vztah založený na důvěře, porozumění a přijetí. Osobní pracovník se snaží o poznání osobnosti klienta a jeho minulosti, o pochopení příčin jeho chování i případných selhání. Cílem práce osobního pracovníka je rozvinout klientův potenciál a naučit ho

konkrétním dovednostem, jež zvýší klientovy šance na úspěch v osobním životě a ve společnosti. Způsoby práce mohou být velice různorodé v závislosti na potřebách a situaci klienta - od vedení případu, přes poradenství, nácvik dovedností, krizovou intervenci, hodnotící rozhovor, až po terapeutické působení (Rab, 2014).

Vedoucí služby v zařízení řídí sociální službu a zastupuje ji při styku s veřejností. Koordinuje a kontroluje práci sociálního pracovníka, pracovníků v sociálních službách a pomocných pracovníků v DPC v Olomouci. V případě potřeby zajišťuje externí odborníky pro naplňování individuálních plánů jednotlivých uživatelů služby (Rab, 2014).

Sociální pracovník dle interních materiálů služby provádí metodické vedení a podporu týmu sociální služby při realizaci procesu individuálního plánování (Rab, 2014). Komunikuje s uživateli v situacích, které vyplývají z jeho odbornosti a platných vnitřních předpisů organizace. Poskytuje základní sociální poradenství uživatelům služby, zájemcům o sociální službu a dalším osobám. Komunikuje a jedná s veřejností v souvislosti s výkonem pracovní pozice. Aktivně se podílí na zajištění a zvyšování kvality sociální služby.

Pracovník v sociálních službách posiluje u klientů vědomí možnosti rozhodnout se a důležitosti vlastní odpovědnosti (Rab, 2014). Pracovník v sociálních službách podporuje a napomáhá klientovi služby v pozitivních aktivitách všedního dne, při rozvíjení osobních zájmů a koníčků. Seznamuje klienta se souborem praktických dovedností, které jsou podstatné samostatnému zvládnutí života. Doprovází klienty při jednání s úřady a dalšími institucemi a poskytuje podporu při vyřizování osobních záležitostí klienta.

Supervizor v DPC poskytuje externí podporu personálu formou individuální nebo skupinové supervize. V DPC supervize plní dvě funkce, funkci podpůrnou a vzdělávací (Navrátil, 2012). V podpůrné funkci supervizor zastává roli patrona, kdy autenticky podporuje odborný i osobní růst a rozvoj jednotlivců i programů. Svou odbornou prestiží zaštiťuje pracoviště, vytváří bezpečný prostor pro nastolení problémů, potřebných změn, týmovou interakci. Těžiště práce supervizora spočívá v poskytování ocenění a podpory, v pomoci se zvládnutím stresu a v ujištění pracovníka, že není na svůj problém sám. Ve vzdělávací funkci zastává supervizor roli poradce, kdy napomáhá v rozvoji dovedností, schopností a porozumění pracovníka. Supervize může podporovat učení pracovníků, informovat a vzdělávat v nových přístupech, metodách práce v souvislosti se změnami poptávky, rozšíření povědomí o možnostech prevence syndromu vyhoření, možnosti práce se stresem a k udržení výkonnosti (Rab, 2014).

Psycholog v Domě na půl cesty v Olomouci poskytuje klientům služby odborné psychologické pomoci a krizovou intervenci. V rámci svého působení v DPC realizuje vhodné individuální nebo skupinové psychoterapie s klienty (nácvik sociálních dovedností, řešení konfliktních situací, efektivní komunikace, rozvoj prosociálního chování, asertivní chování, sebereflexi a sebehodnocení klientů). Podle interních materiálů DPC (Rab, 2014). Psycholog dále plní důležitou roli v mapování dynamiky klientské skupiny a konzultace vhodných technik a metod práce s pracovníky DPC. Role psychologa v zařízení je poměrně mladá a stále dochází k její přizpůsobování k potřebám v DPC. V budoucích měsících je plánováno rozšířit působení psychologa o terapeutické aktivity typu muzikoterapie a arteterapie.

3.7. Srovnání služeb z hlediska personálního zajištění

Dům na půl cesty Frýdek – Místek s celkovou kapacitou devíti lůžek rozloženými do tří oddělených bytů je personálně zajištěn vedoucím služby a třemi sociálními pracovníky rozdělenými do jednotlivých bytů. Správu a údržbu majetku zajišťuje správce, který je v DPC zaměstnán formou DPČ (Bílý nosorožec, 2014a).

Dům na půl cesty DOM 8 s celkovou kapacitou desíti lůžek situovaných do jednoho objektu je personálně zajištěn vedoucím služby, jedním vedoucím terapeutem, jedním sociálním pracovníkem, dvěma odbornými pracovníky a jedním pracovníkem pro pomocnou službu/údržbu (DOM - Dům otevřených možností, 2014a).

Organizační struktura DPC DOM 8 je, dle mého názoru, nastavena optimálně, je flexibilní, umožňuje zástup v případě nemoci, personál služby také pokrývá noční i víkendový dohled v zařízení. Dům na půl cesty v Olomouci se strukturou pracovníků a úvazků více blíží zařízení DOM 8.

Podle získaných informací se dá usuzovat, že Dům na půl cesty Frýdek – Místek může trpět personálním podhodnocením. Jeden sociální pracovník vyčleněný pro nájemní byt se třemi klienty pravděpodobně dostačuje pro saturaci sociálních potřeb klientů, problémy však mohou nastávat v případech dlouhodobé pracovní neschopnosti, v různých krizových situacích ve službě nebo v zajištění dodržování pravidel DPC v době nepřítomnosti personálu. Absence nočního dohledu v DPC v Olomouci, a s tímto spjatá nedostatečná prevence porušování pravidel, se negativně odráží na efektivitě práce s klientem i na snížené

obsazenosti služby - v důsledku nutnosti předčasně ukončovat smlouvy s klienty nerespektující pravidla pobytu. Zajištění pravidelného nočního dohledu je trvalou prioritou pracovního týmu DPC. Pracovní tým může situaci částečně ošetřit zajištěním pracovníka na noční víkendový dohled v zařízení. V další etapě pak dojde k posouzení účinnosti nového opatření, které může vyústit i v noční dohled v průběhu pracovních dní.

3.8. Průběh individuálního plánování s klientem DPC

Individuální plánování je stěžejním procesem v sociální práci s klientelou sociálních služeb, a to nejenom v práci s mladými lidmi v DPC, nýbrž v sociálních službách jako celku. Standardy kvality sociálních služeb vymezují (MPSV, 2006) pouze základní předpoklady a požadavky pro proces individuálního plánování, samotný systém a pojetí individuálního plánování je ve většině služeb individualizován potřebám klientů i zařízení. Pro snadnější orientaci v názvosloví a pochopení kompetencí v procesu individuálního plánování v DPC Olomouci bude v následujícím textu provedena krátká charakteristika pojmů, rolí a pracovních procesů. Následně dojde k srovnání forem individuálního plánování mezi DPC v Olomouci, DPC Frýdek – Místek a DPC DOM 8.

Individuální plánování DPC v Olomouci je poměrně složitým procesem, který vychází z informací vzešlých z jednání se zájemcem o službu, vyjednaných smluvních podmínek a stanoveného osobního cíle klienta. V ideálním případě směřuje proces individuálního plánování k naplnění osobního cíle, a tak k pominutí důvodu k využívání sociální služby DPC (Koubková, Rab, 2014). Osobní cíl klienta je v DPC v Olomouci stanovován na základně zjištěných a vyhodnocených potřeb klienta a možností a podmínek sociální služby. Podle metodických materiálů zařízení je osobní cíl zamýšlený a ideální směr, který určuje způsob a intenzitu podpory klientovi při poskytování služby, a je také výchozím bodem pro individuální plánování (Koubková, Rab, 2014). V DPC v Olomouci má klient možnost ztvárnit si osobní cíl vlastní podobou, která je mu bližší a srozumitelnější (obrázek, tabulka, rukou psaná nebo kreslená forma). Po rozplánování jednotlivých kroků sloužících k naplnění osobního cíle obdrží klient služby také tiskopis, který sumarizuje oboustranné dohody a naplánované postupy dosažení daného osobního cíle. Další fáze podpory spočívá v podpůrných rozhovorech osobního pracovníka a klienta, které mají za účel ověřit efektivní nastavení individuálního plánování, získat oboustranné reflexe na dané období, zachytit

aktuální situaci klienta služby a podpořit důvěru a otevřenou komunikaci (Koubková, Rab, 2014). Výstupem z rozhovorů mohou být i úpravy osobního cíle – postupu jeho dosažení, eventuálně sestavení nového osobního cíle klienta. Podstatnou součástí individuálního plánování s klientem je reflexe období neboli zhodnocení individuálního plánu v DPC v Olomouci (Koubková, Rab, 2014). Na zhotovení reflexe se podílí osobní pracovník, klient služby, a na konci první fáze pobytu také sociální pracovník. Smyslem reflexe je zpětný pohled, ohlédnutí se za procesem individuálního plánování, jakým způsobem se klientovi a samotné službě dařilo plnit kontrakt z období dojednávání podoby služby a následné stanovení dalšího postupu a kroků k dosažení cíle. Individuální plánování je v zařízení rozděleno do dvou fází v celkové délce trvání jednoho roku. Délka jednotlivých fází může být i prodloužena, a to podle potřebné míry podpory klienta.

První fáze, tzv. startovací období, v DPC v Olomouci probíhá v prvním měsíci pobytu. Cílem fáze je stabilizace klienta a jeho adaptace na chod zařízení. Klient a jeho osobní pracovník se v návaznosti na informace vzešlé z jednání se zájemcem o službu zaměřují na realizaci a konkretizaci prvních kroků z osobního cíle (Koubková, Rab, 2014). V průběhu startovacího období se osobní pracovník a klient setkávají minimálně jednou týdně a společně plánují další poskytování služby a rozsah podpory. Na konci startovacího období, za podpory osobního pracovníka, si klient konkretizuje osobní cíl ze smlouvy a společně pak upřesňují kroky k jeho postupnému dosažení.

Druhá fáze individuálního plánování je rozdělena do třech období, která jsou vždy zakončena reflexí, v souhrnné délce jedenácti měsíců. Cílem druhé fáze individuálního plánování (tzv. rozvojové období) je zvyšování dovedností klienta potřebných k orientaci v samostatném životě a postupné snižování míry poskytované podpory (Koubková, Rab, 2014). Fáze individuálního plánování v DPC v Olomouci jsou:

- první období - doba trvání podpory je dva měsíce, v tomto období klient a jeho osobní pracovník uskuteční minimálně čtyři společná setkání formou tzv. podpůrných rozhovorů,
- druhé období - doba trvání podpory je tři měsíce, v tomto období klient a jeho osobní pracovník uskuteční minimálně čtyři společná setkání,
- třetí období - doba trvání podpory je šest měsíců, v tomto období klient a jeho osobní pracovník uskuteční minimálně dvě společná setkání. Ideálním vyústěním individuálního plánování je situace, kdy klient již nebude potřebovat pobytovou sociální službu.

3.9. Srovnání služeb z hlediska individuálního plánování

Podle uveřejněných materiálů Domu na půl cesty Frýdek – Místek (Bílý nosorožec, 2014) zaštitují v organizaci celé individuální plánování sociální pracovníci služby. Jde o proces, ve kterém dochází ke stanovení cílů klienta a plánování postupu jejich dosažení. Sociální pracovník v průběhu individuálního plánování postupuje společně s klientem a dělí a etapizuje osobní potřeby klienta na dlouhodobé a krátkodobé cíle. Sociální pracovník má při sestavování cílů stavět na dosavadních znalostech a dovednostech klienta a pomáhat mu získat nové, účinnější formy řešení. Mimo možnost ubytování je to také zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psychosociální pomoc a podpora, provázení, sociálně terapeutické činnosti, pomoc při uplatňování práv, oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí. Realizace cílů probíhá formou doprovodů a spoluúčasti při jednáních s institucemi.

Dle zveřejněných materiálů popisujících individuální plánování v Domě na půl cesty DOM 8 (DOM - Dům otevřených možností, 2014) je proces realizován skrze klíčové pracovníky, tzv. individuální průvodce. Je důležité podotknout, že s uživatelem pracuje jak jeho individuální průvodce, tak i další členové pracovního týmu. Proces individuálního plánování je v zařízení rozdělen do dvou období.

První část pobytu klienta v zařízení je nazývána zkušební období (zpravidla nepřesahující dva měsíce). Klient má možnost v praxi zjistit, zda mu služba vyhovuje a pracovníci mají možnost poznat klienta, jeho schopnost zvládnout základní podmínky pobytu. Klient s osobním průvodcem na konci zkušebního pobytu reflektuje dosavadní spolupráci a přesněji formuluje cíle pobytu. Jinak řečeno, formuluje se, čeho chce klient dosáhnout, co se chce naučit, jaké problémy musí řešit. Na zkušební období navazuje dlouhodobější spolupráce, kde je těžištěm prohlubování vztahu uživatele a průvodce. Obsahem této spolupráce je další plánování, revize plánů, vyhodnocování plnění cílů, práce se selháním, formulace nových cílů. Toto období trvá 4 – 10 měsíců, ale délka se přizpůsobuje uživateli a jeho potřebám. Jak uvádí DOM 8 (DOM - Dům otevřených možností, 2014) s klientem se pracuje ve třech časových rovinách:

- minulost - práce s osobní historií, vztahy k původní rodině, sebepoznání, odkrývání a terapie traumat,

- současnost - reflexe a osvojování kroků vedoucích k úspěchům každodenního života DOM,
- budoucnost - stanovení reálných vizí a cílů, plánování klíčových kroků, revize a obnovování plánů.

Samotné nastavení a formální podoba individuálního plánování je na vlastním uvážení jednotlivých sociálních služeb (při naplnění minimálního zákonného rámce danými standardy kvality sociálních služeb). V uvedených příkladech lze i přes rozdílnost formátu individuálního plánování vysledovat podobné prvky - etapizace procesu individuálního plánování, stanovení postupů dosažení plánů, systém hodnocení osobních cílů klientů, zavedení role tzv. klíčového pracovníka. Po prostudování zveřejněných podkladů popisujících individuální plánování v DPC ve Frýdku – Místku se proces plánování průběhu služby a naplňování potřeb klientely jeví jako málo strukturovaný, jen obecně podporující. Naopak Dům na půl cesty Dom 8 zastupuje typ zařízení s propracovanými rehabilitačními plány, intenzivní mírou spolupráce s klientem, to vše s vysokou mírou profesionalizace práce. Systém podpory a terapeutického působení na klienta může být pro Dům na půl cesty v Olomouci velmi inspirující.

3.10. Kazuistika klienta Domu na půl cesty v Olomouci

V následující podkapitole je uvedena aktuální kazuistika klienta, který momentálně využívá sociální službu v DPC v Olomouci (Dvořáčková, 2015). Jedná se o mladého muže pana Lukáše Č., který pobývá v DPC od března 2014. Kazuistika charakterizuje těžkosti klientů v domě na půl cesty, jejich komplikovanou osobní historii, nestabilní rodinné zázemí, časté zdravotní a finanční problémy.

Rodinná anamnéza klienta je následující: po narození pana Lukáše si jeho matka vzala pana Č., který se přihlásil k panu Lukášovi jako k vlastnímu synovi. Biologického otce pan Lukáš nezná, ani nechce poznat. Z manželství se narodily ještě dvě dcery. Když bylo panu Lukášovi 7 let, matka rodinu opustila a od té doby je nezvěstná. Pan Č. se znovu oženil, z manželství se narodila třetí sestra pana Lukáše. Manželství se rozpadlo, když byl nejmladší dceři rok. Paní se vrátila k původnímu partnerovi a otec začal mít v té době problémy s alkoholem. Otec v důsledku svých problémů přišel nejprve o práci a v nedávné době i o byt. V současné době žije otec na azylovém domě v Přerově. Sourozenci pana Lukáše jsou sestra

Michaela, 21 let, která v 17 letech odešla od rodiny a nyní žije s přítelem a je zaměstnaná, sestra Lucie, 17 let, která je studentkou a nyní žije s otcem a sestra Marie, 5 let, která žije se svou biologickou matkou, otec si ji bere jednou za dva týdny na víkendy. Dětství pana Lukáše poznamenal odchod matky od rodiny, když bylo chlapci 7 let. Pan Lukáš by přesto rád svoji matku našel a setkal se s ní. Dospívání poznamenaly konflikty s otcem a nevlastní matkou. Pan Lukáš toto období charakterizuje slovy: „Dělali jsme si naschvály.“ V období, kdy otec začal mít potíže s alkoholem a stupňoval vůči synovi agresí, bylo další setrvání v rodině pro sedmnáctiletého Lukáše neúnosné. Vyhledal proto kurátorku pro mládež v Přerově a na její doporučení byl umístěn zprvu do diagnostického ústavu v Ostravě, poté do výchovného ústavu ve Vidnavě. Zde získal výuční list. Po dovršení 18ti let se pan Lukáš na čas vrátil k rodině do Přerova, ale zjistil, že s otcem stále ještě dlouhodobě nevychází, přestože se jejich vztah začal pozvolna zlepšovat.

Osobní anamnéza je následující: pan Lukáš dokončené vzdělání ve formě výučního listu v oboru kuchař - číšník. V aktuální době si rozšiřuje vzdělání, studuje druhý ročník odborného učiliště v oboru pečovatelské práce. Pan Lukáš má velmi dobré studijní výsledky, po vyučení chce dále studovat speciální pedagogiku a získat maturitní vysvědčení. Zajímá se o historii, politiku a aktuální dění. Rád čte literaturu faktu, životopisy politiků, historickou literaturu. Rád vaří a peče. Poslouchá populární hudbu. V letošním roce prodělal pan Lukáš dvě operace. Po druhé operaci se stále vyskytují zdravotní komplikace, v důsledku kterých je omezen ve sportovních i pracovních aktivitách - nesmí podstupovat velkou fyzickou zátěž.

V současné době žije pan Lukáš v Domě na půl cesty v Olomouci, kam se přestěhoval v březnu 2014. Jeho osobním pracovníkem je paní Ing. Jana Dvořáčková. Pan Lukáš se od začátku aktivně podílel na individuálním plánování služby a jasně definoval své cíle při nástupu do DPC. Prvním cílem je najít si brigádu, případně práci, aby měl vlastní příjem a mohl si dovolit vlastní bydlení. Druhým cílem je dokončit studium v oboru pečovatelské práce a služby ve zdravotnických zařízeních a pokračovat nástavbovým studiem v oboru speciální pedagogika. Tento cíl se panu Lukášovi daří naplňovat bez větších problémů, komplikace nastala v prosinci 2014, kdy došlo k opoždění vyplácení sociálních dávek a pan Lukáš neměl dost prostředků na cestování mezi učilištěm a DPC.

Při nástupu do DPC neudával pan Lukáš kromě zdravotních žádné jiné problémy. Nicméně už koncem března z individuálních rozhovorů vyplynulo, že pan Lukáš má soudem nařízené splátky, dále dluží mobilnímu operátorovi a peněžní závazek má i vůči učilišti. Zadluženost je největším současným problémem pana Lukáše. S pomocí osobního pracovníka

sestavil svůj finanční rozpočet, který však v počáteční verzi nebyl přesný, neboť pan Lukáš neuvedl přesné údaje o svých dluhách, nebyl si ochoten připustit jejich celkovou výšku a odpovědnost za splácení si příliš nepřipouštěl.

Po pravidelných debatách o tématu hospodaření s penězi si pan Lukáš v květnu 2014 na základě reálných čísel stanovil osobní cíl splatit dluhy na základě zodpovědného hospodaření s penězi a v návaznosti na předchozí cíl najít si brigádu. Přes veškerou snahu a také kvůli zdravotním komplikacím se panu Lukášovi dosud nepodařilo najít brigádu. Ani splácet dluhy se mu zatím nedaří, veškeré sociální dávky, které získá, vynaloží na ubytování a stravování na učilišti a na DPC, dále na pravidelné cestování mezi učilištěm a DPC, na stravu na DPC a také na kouření. V současné době (březen 2015) zvažuje přestěhování do DPC v Jeseníku, ušetřil by si tak náklady na dojíždění. Kouření se vzdát nechce.

Pan Lukáš je pro svou nekonfliktní a přátelskou povahu a také pro své životní zkušenosti mezi ostatními klienty Domu na půl cesty oblíben a respektován. Druhým rád nezištně pomáhá. Vztahy se sourozenci jsou na velmi dobré úrovni, pan Lukáš může kdykoliv navštívit starší sestru v Přerově. S otcem má v současnosti poměrně málo konfliktní vztah, vzhledem k pobytu otce v azylovém domě jsou návštěvy problematické, ale nikoliv vyloučené. Pro pana Lukáše bude vždy důležité stabilní citové zázemí, které hledá u svých blízkých. V případě individuálních terapeutických aktivit v DPC je aktivním a spolupracujícím klientem. Při skupinových aktivitách pozitivně ovlivňuje klima a dynamiku skupiny, rád se účastní interaktivních forem her. S externí psycholožkou DPC navázal pan Lukáš obšírnou spoluprací věnující se tématu asertivity a sebereflexe. Pan Lukáš velmi pozitivně hodnotí spolupráci s dobrovolníkem DPC, se kterým se naučil lépe vařit.

Pan Lukáš má předpoklady ke splnění cílů, které si stanovil. Od začátku jeho pobytu v DPC je vidět, že se posouvá k větší zodpovědnosti, zralosti a samostatnosti. V případě, že bude pokračovat ve studiu, může mu být pobyt na DPC prodloužen do ukončení studia.

4. Strategické cíle rozvoje DPC

Strategické plánování vede ke stanovení strategických cílů, ať už dlouhodobých nebo krátkodobých, které by měly být reálné, měřitelné, ale současně ambiciózní (Bárta, 1997). K vytvoření strategických cílů DPC v Olomouci bude užita metoda SWOT analýzy.

Název SWOT vznikl použitím prvních písmen anglických slov Strengths, Weaknesses, Opportunities a Threats, které jsou do češtiny překládány jako silné stránky, slabé stránky, příležitosti a hrozby. A to proto, že právě z hlediska těchto prvků jsou poskytnuty podklady pro formulaci rozvojových směrů, strategií organizace a strategických cílů (Grasseová, Dubec, Řehák, 2010). SWOT analýza pracuje s rozбором vnitřního a vnějšího prostředí organizace. Silné a slabé stránky se určují na základě analýzy vnitřního prostředí a příležitosti a hrozby ovlivňující organizaci zvenčí jsou definovány na základě rozboru vnějšího prostředí.

Po definování silných stránek nebo příležitostí služby DPC budou vyhodnoceny zjištěné poznatky a určena jejich důležitost i závažnost. Dále bude sestavena SWOT matice, která se stane podkladem pro navržení cílů služby. Vytvořením a vyhodnocením SWOT matice si organizace určí alternativní strategie, kterými jsou (Grasseová, Dubec, Řehák, 2010):

- WO strategie - strategie hledání. Tato strategie se orientuje především na překonání či odstranění slabých stránek využitím příležitostí organizace. Při realizaci této strategie je nutné získání dalších zdrojů pro využití příležitostí.
- SO strategie - strategie využití. Tato strategie využívá identifikovaných silných stránek ke zhodnocení příležitosti, které se nabízejí. Touto strategií se vymezuje ideální stav, kterého by organizace měla v budoucnosti chtít dosáhnout, a tudíž slouží také k definování vizí a cílů.
- WT strategie - strategie vyhýbání. Obranná strategie, která je zaměřena na vyhýbání se hrozbám plynoucím z vnějšího prostředí podniku a na odstranění či překonání slabých stránek organizace. Když je tato strategie použita k tvorbě koncepcí, je pro organizaci klíčové zachovat základní funkce, které směřují v naplnění poslání.
- ST strategie - strategie konfrontace. Lze aplikovat jen v případě, kdy je organizace natolik silná, že může konfrontovat ohrožení z vnějšího okolí.

4.1. Identifikace a hodnocení silných a slabých stránek DPC v Olomouci

K hodnocení silných a slabých stránek organizace bude uplatňována metoda párového porovnávání. Jednotlivé identifikované silné a slabé stránky organizace budou ve dvojici porovnávány za účelem určení jejich významnosti pro organizaci (Grasseová, Dubec, Řehák, 2010). Zjištěné informace budou zahrnuty do SWOT matice DPC.

Silné stránky	Slabé stránky
Učíci se organizace Nízká fluktuace zaměstnanců Silná záštita ze strany zřizovatele Tvořící se síť spolupracujících organizací Jedinečnost služby v regionu	Nezajištění nočních služeb Nedostatečný fundraising Ranost rehabilitačních plánů Dvě místa poskytování služby (Olomouc, Jeseník) Nedostatečná osvěta laické veřejnosti o službě a jejím poslání

Tabulka 1: Silné a slabé stránky DPC v Olomouci.

	A	B	C	D	E	Celkem
A		A	A	D	E	2
B			C	D	E	0
C				D	E	1
D					D	4
E						3
						10

Tabulka 2: Porovnání dvojic silných stránek DPC.

		Celkem bodů	Váha	Pořadí
	Učící se organizace	2	0,2	3.
	Nízká fluktuace zaměstnanců	0	0	5.
	Silná záštita ze strany zřizovatele	1	0,1	4.
	Tvořící se síť spolupracujících organizací	4	0,4	1.
	Jedinečnost služby v regionu	3	0,3	2.

Tabulka 3: Výsledek porovnání silných stránek DPC.

	A	B	C	D	E	Celkem
A		B	A	A	A	3
B			B	B	B	4
C				D	C	1
D					E	1
E						1
						10

Tabulka 4: Porovnání dvojic slabých stránek DPC.

		Celkem bodů	Váha	Pořadí
	Nezajištění nočních služeb	3	0,3	2.
	Nedostatečný fundraising	4	0,4	1.
	Ranost rehabilitačních plánů	1	0,1	3.-5.
	Dvě místa poskytování služby	1	0,1	3.-5.
	Nedostatečná osvěta laické veřejnosti o službě o poslání služby	1	0,1	3.-5.

Tabulka 5: Výsledek porovnání slabých stránek DPC.

4.2. Identifikace a hodnocení příležitostí a hrozeb DPC v Olomouci

Hrozby a příležitosti se definují na základě analýzy vnějšího prostředí organizace, jejich hodnocení je poté provedeno zvážením atraktivity a závažnosti a také podle

pravděpodobnosti jejich výskytu (Grasseová, Dubec, Řehák, 2010). Zjištěné informace budou zahrnuty, stejně jak v případě silných a slabých stránek, do SWOT matice DPC.

Příležitosti	Hrozby
Rozšíření portfolia o vnější zdroje Nové možnosti financování Nové techniky pro rehabilitační program Sít'ování služby se silnými partnery Zvýšení zájmu klientů o službu	Ztráta prostor pro poskytování služby Nízký zájem klientů o službu Personální podhodnocení služby Výrazné snížení finanční podpory z krajských prostředků Poškození renomé služby

Tabulka 6: Příležitosti a hrozby DPC v Olomouci

	Atraktivita dopadu	Pravděpodobnost vzniku	Výsledek	Pořadí
Rozšíření portfolia o vnější zdroje	4	4	16	1.-3.
Nové možnosti financování	4	4	16	1- 3.
Nové techniky pro rehabilitační program	5	2	10	5.
Sít'ování služby se silnými partnery	4	4	16	1.-3.
Zvýšení zájmu klientů o službu	3	5	15	4.
Atraktivita dopadu, kdy 1 je min. a 5 max. hodnota. Pravděpodobnost vzniku, kdy 1 je min. a 5 max. hodnota.				

Tabulka 7: Hodnocení příležitostí.

	Závažnost dopadu	Pravděpodobnost vzniku	Výsledek	Pořadí
Ztráta prostor pro poskytování služby	4	2	8	3.-4.
Nízký zájem klientů o službu	5	3	15	1.
Personální podhodnocení služby	3	2	6	5.
Výrazné snížení finanční podpory	3	3	9	2.
Poškození renomé služby	2	4	8	3.-4.
Závažnost dopadu, kdy 1 je min. a 5 max. hodnota. Pravděpodobnost vzniku, kdy 1 je min. a 5 max. hodnota.				

Tabulka 8: Hodnocení hrozeb.

4.3. Sestavení SWOT matice DPC v Olomouci

Dle (Grasseová, Dubec, Řehák, 2010) spočívá generování alternativních strategií v kombinování silných a slabých stránek se zjištěnými hrozbami a příležitostmi tak, že zjištěné faktory budou podle svých důležitostí dosazeny do SWOT matice. Nejpodstatnější silné a slabé stránky, stejně jako nejpodstatnější příležitosti přispějí k tvorbě strategií, které se dále uplatňují při vytváření strategických cílů organizace.

SWOT strategie DPC v Olomouci	Silné stránky:	Slabé stránky:
	<ul style="list-style-type: none"> •Tvořící se síť spolupracujících organizací •Jedinečnost služby v regionu •Učící se organizace •Silná záštita ze strany zřizovatele •Nízká fluktuace zaměstnanců 	<ul style="list-style-type: none"> •Nedostatečný fundraising organizace •Nezajištění nočních služeb •Ranost rehabilitačních plánů •Dvě místa poskytování služby (Olomouc, Jeseník) •Nedostatečná osvěta laické veřejnosti o službě o poslání služby

Příležitosti: <ul style="list-style-type: none"> •Rozšíření portfolia o vnější zdroje •Nové možnosti financování •Sít'ování služby se silnými partnery •Zvýšení zájmu klientů o službu •Nové techniky pro rehabilitační program 	SO strategie: strategie využití	WO strategie: strategie hledání
Hrozby: <ul style="list-style-type: none"> •Nízký zájem klientů o službu •Výrazné snížení finanční podpory z krajských prostředků •Ztráta prostor pro poskytování služby •Poškození renomé služby •Personální podhodnocení služby 	ST strategie: strategie konfrontace	WS strategie: strategie vyhýbání

Tabulka 9. SWOT matice DPC v Olomouci.

Z vyhodnocení SWOT matice vyplývá, že služba DPC v Olomouci patří ke svým silným stránkám ve skutečnosti, že aktivně vytváří síť spolupracujících organizací a také, že zařízení je svým posláním jedinečnou službou v Olomouckém kraji. Ze slabých stránek zařízení

vystupují nízké fundraisingové schopnosti zařízení a nezajištěnost nočních služeb v DPC. Za příležitost považuje DPC možnost rozšíření portfolia služby o vnější zdroje ve smyslu navozování nových partnerství, síťování služby a nové možnosti financování. Hrozby jsou spatřovány v nízkém zájmu klientů o službu a ve výrazném snížení finanční podpory z krajských prostředků. Analyzováním jak vnějšího, tak vnitřního prostředí zařízení, stejně jako definováním jeho silných a slabých stránek se jeví jako nejvhodnější strategie DPC v Olomouci využití jeho silných stránek a příležitostí. Za pomoci strategie SO se služba ve tříletém horizontu soustředí na níže uvedené cíle:

- návaznost programu na vnější zdroje
- zvýšení efektivity fundraisingových aktivit
- rozvoj sociálního podnikání v DPC
- navázání mezinárodní spolupráce
- získání know how pro rozšíření služeb v krajském městě.

V tabulce níže jsou uvedeny aktivity, které povedou k dosažení stanovených cílů.

Vytvoření SO	
Silné stránky (S)	Příležitosti (O)
Tvořící se síť spolupracujících organizací	Rozšíření portfolia vnější zdrojů
Jedinečnost služby v regionu	Zvýšení zájmu klientů o službu
Učící se organizace	Nové zdroje financování
Silná záštita ze strany zřizovatele	Nové techniky pro rehabilitační program
Nízká fluktuace zaměstnanců	Síťování služby se silnými partnery
Kombinace	Popis vytvořených strategií
S1; S3; S3; S4; O1; O2;	Návaznost programu na vnější zdroje: <ul style="list-style-type: none"> •upevnění principů public relations ve službě •prohlubování partnerství s jinými DPC •intenzivnější spolupráce s institucemi státní správy a samosprávy, s potenciálními zaměstnavateli klientů, s odborníky

S1; S2; S3; S4 O1; 02; 03	<p>Zvýšení efektivity fundraisingových aktivit:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nové public relations a fundraisingové aktivity • spuštění nového propagačního portfolia • sestavení univerzálního žadatelského dopisu
S2; S3; S4;S5; O1; O2; O4; O5	<p>Rozvoj sociální podnikání v DPC:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pouliční prodej občerstvení realizovaný klienty DPC • zmapování trhu, konkurence a případných odbytišť • odborná konzultace s pracovníky Tyflocentra • analýza nákladů a finanční udržitelnosti
S3; S4;S5; O1; O4; O5	<p>Navázání mezinárodní spolupráce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • účast v pracovních skupinách komunitního plánování sociálních služeb v regionech Jeseník, Šumperk a Olomouc • nalezení spolupracujících partnerských organizací v zahraničí • vývoj nových a inovativních přístupů v sociální práci • podpora podnikatelského vzdělávání pracovníků i mládeže
S3; S4; O1; O2; O4; O5	<p>Získání know how pro rozšíření služeb v krajském městě:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikování poptávky a rozšíření cílové skupiny • zajištění nových prostor pro DPC v Jeseníku • personální posílení služby v DPC v Jeseníku • rozšíření portfolia aktivit v DPC Olomouc

Tabulka 10. Vytvoření strategie SO – strategie využití

5. Cíle DPC

Od roku 2013 prochází sociální služba Dům na půl cesty Diakonie ČCE - střediska v Sobotíně transformací, která si klade za cíl zkvalitnit, zefektivnit a zatraktivnit poskytování sociální služby (Rab, 2013). V současné době se DPC snaží o kvalitativní posun k profesionalizaci práce s klienty, který se také odráží ve zvyšování nároků na profesní kompetence pracovníků. Nový pracovníci jsou do DPC přijímáni s ohledem na jejich profesní kvalifikaci a schopnosti. Takzvané nadšenecké období, kdy ve službě pracovaly osoby bez vzdělání v humanitní oblasti, není z důvodu zvyšujících se nároku na službu i pracovníka udržitelné. Významnou událostí v rozvoji služby DPC bylo zajištění a rekonstrukce nových prostor v centru krajského města Olomouce na ulici Sokolská. Nové prostory v Olomouci více reflektují potřebu klientů k samostatnému bydlení v domácnosti, čímž dochází k zefektivnění práce s klienty a dalšímu zvýšení atraktivity služby DPC.

V plánovacím období se služba DPC zaměří na aktivity směřující k další profesionalizaci, propagaci a síťování služby s návaznými službami a institucemi. Cílem níže uvedených aktivit je zvýšení konkurenceschopnosti a dlouhodobé udržitelnosti projektu, čímž služba reaguje na nastupující decentralizaci v přerozdělování dotačních titulů z MPSV na krajská zastupitelstva. Trendem redistribuční politiky kraje je zvyšování podílu sociálních služeb na pokrytí svých nákladů na provoz ze zdrojů občanské společnosti.

5.1. Návaznost programu na vnější zdroje

Dům na půl cesty situuje poskytování sociální služby do měst a aglomerací (DPC Olomouc a DPC Jeseník). Důvody pro realizaci služby v místech s větší koncentrací obyvatel jsou spatřovány ve zvýšení dostupnosti zaměstnání, školských institucí, úřadů, obchodů, návazných sociálních služeb a ve vyšší míře příležitostí pro začlenění uživatelů DPC do sociálních komunit. Klienti jsou v průběhu poskytování služby pracovníky informováni o nabídce dostupných veřejných/návazných služeb a v případě potřeby je jim zprostředkována podpora - např. doprovod na úřady práce, do odborných poraden, ke zdravotnickým specialistům, na dny otevřených dveří ve vzdělávacích institucích nebo návštěvy volnočasových nízkoprahových zařízení. Klienti mají možnost využívat návazné služby individuálně a dle své volby. Program DPC se nesnaží nahrazovat ani duplikovat instituce

nebo organizace, které poskytují běžné služby veřejnosti, s těmito institucemi naopak spolupracuje a vytváří síť příležitostí pro jejich využívání.

Plánovaný přesun zařízení z malé obce do krajského města předčil původní očekávání z roku 2013. Prakticky ihned po otevření prvního bytu se podařilo všechna lůžka obsadit. O službu je stále trvalý zájem nejen ze strany klientů, ale také z řad odborné i laické veřejnosti. Mnohému napověděl první den otevřených dveří na počátku roku 2014, který se dočkal velké návštěvnosti a přispěl k pozdějšímu navázání spolupráce jak s dobrovolníky (sbor Českobratrské církve evangelické v Olomouci, studentka Univerzity palackého v Olomouci) tak i návaznými organizacemi (Dětský domov a Školní jídelna v Olomouci, Poradna pro ženy a dívky, Poradna pro dlužníky Olomouc, Studentská právní poradna Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, Fond ohrožených dětí, K – centrum atd.). V dalších letech hodlá služba již navázané spolupráce dále prohubovat a současně i navazovat nová účelná partnerství, která pomohou službě k rozvoji a profesionalizaci. Kritéria naplnění cíle:

- efektivnější získávání prostředků a partnerů pro sociálně terapeutické činnosti za využití zdrojů z grantů, nadací a sponzoringu,
- upevnění principů public relations ve službě - propagace služby atraktivními webovými stránkami, elektronickými prezentacemi, přednáškami,
- prohlubování partnerství s jinými DPC i se subjekty operujícími na poli sociálních služeb v oblasti péče o mladé dospělé (společné akce, stáže, výměnné programy, dobrovolnictví, aktivity i společná lobby),
- intenzivnější spolupráci s institucemi státní správy a samosprávy, s potenciálními zaměstnavateli klientů, s odborníky.

Po skončení přípravné fáze služba osloví reprezentaci univerzit a vysokých škol (především Univerzitu Palackého v Olomouci) za účelem navázání oboustranné spolupráce. Zařízení chce studentům univerzity nabízet možnost realizace zajímavých praxí (sociologické výzkumy, průzkumy trhu v rámci sociálního podnikání, účast na metodické a terapeutické inovaci programu) a řadu dobrovolnických aktivit. Smyslem spolupráce s fakultami univerzity (nejen s pedagogickou fakultou) je získání záštity ze strany UPOL – jedná se o dosažení úzké spolupráce ve smyslu fakultní sociální služby s jasnými pravidly partnerství.

5.2. Zvýšení efektivity fundraisingových aktivit

Dle zákona č. 254/2014 Sb., kterým je mimo jiné novelizován zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách přešlo od 1. ledna 2015 financování sociálních služeb z ministerstva práce a sociálních věcí na krajské úřady. V této souvislosti klade systém na poskytovatele sociálních služeb nové nároky a výzvy. Dle rozhodnutí zastupitelstva Olomouckého kraje ze dne 19. 9. 2014 je nově stanovena povinná spoluúcast domů na půl cesty v Olomouckém kraji na vlastním financování, a to ve výši 20 % z maximální výše hypotetické dotace (Olomoucký kraj, 2014). V řeči čísel to znamená, že DPC v Olomouci by si v roce 2015 mělo od obcí a sponzorů zajistit 380 000 Kč. V této souvislosti připravuje DPC v Olomouci od roku 2014 nové public relations a fundraisingové aktivity zaměřující se na pozitivní zviditelnění služby, její propagaci a vytvoření sítě podporujících a spolupracujících subjektů. V letech 2015 a 2016 se služba zaměří na spuštění nového propagačního portfolia, které zahrnuje sestavení nového loga služby, motta zařízení, nových informačních letáčků služby, bookletu přibližujícího program zařízení, změnu orientace webu směrem ke klientům a odborné veřejnosti (web blog služby) a audiovizualizaci poskytování služby - videoklip částečně zpracovaný klienty DPC (Rab, 2013). Služba bude i nadále působit v programech komunitního plánování služeb v regionech Jeseníku, Olomouce a Šumperka. V rámci fundraisingových aktivit dojde k sestavení univerzálního žadatelského dopisu pro různé donátory v českém, německém a anglickém jazyce. DPC jakožto služba zřízená Českobratrskou církví evangelickou se chystá oslovit evangelické fary u nás i v zahraničí za účelem poskytnutí prostředků na realizace konkrétních aktivit.

5.3. Rozvoj sociální podnikání v DPC

Velkou výzvou pro DPC jsou možnosti, které nabízí sociální podnikání. Pozitiva jsou především spatřována ve zvýšení pozitivního náhledu veřejnosti na preventivní sociální služby, snižování stigmatizace klientely DPC, popularizaci sociální práce, zisk vlastních finančních prostředků, a v neposlední řadě prestižní doplnění terapeutických aktivit služby, které by klientům v chráněném prostředí umožňovaly zisk cenných zkušeností se zaměstnáním. Mnoho klientů, kteří získávají první zkušenosti u komerčního zaměstnavatele, selhává brzy po začátku pracovního vztahu. Příčinami selhávání klientů v zaměstnání

jsou nízká tolerance k pracovnímu stresu, nedostatečné pracovní zkušenosti, neochota podřizovat se pravidlům, přílišná očekávání, neochota vstávat či útěk do nemoci. Tato opakovaná negativní zkušenost uvádí klienty do letargie, která prohlubuje jejich závislost na sociálních dávkách. Cílem chráněného pracoviště DPC bude postupné zvyšování klientových schopností a pracovních návyků, které klientům zjednoduší vstup na komerční trh práce.

Před zpuštěním plnohodnotného sociálního podnikání hodlá služba rozšířit své terapeutické aktivity o pouliční prodej občerstvení, konkrétně o prodej párků v rohlíku. Pořizovací náklady na tento druh drobného podnikání by v případě finanční ztráty a dlouhodobé nerentability zařízení dramaticky nepoškodily. Odhadované náklady na realizaci této aktivity jsou odhadovány do 50 000 Kč. Část finančních prostředků lze získat z měkkých projektů nebo nadací. Počáteční administrativní zátěž, která se váže na získání licence k prodeji a splnění požadavků potravinářské inspekce, by neměla představovat pro pracovní tým zásadní překážku. Realizace této aktivity představuje důležitý mezistupeň v získávání ceněné „know how“ v oblasti sociálního podnikání a koordinace klientů, bohužel je situace komplikována možným střetem zájmů v podobě výplaty odměn klientům ze strany sociální služby.

V další etapě rozvoje sociálního podnikání se DPC zaměří na vytvoření konkurenceschopné a dlouhodobě udržitelné chráněné dílny. Primárním cílem vize je provoz dílny orientující se na výrobu reedukačních nebo kompenzačních pomůcek, výukových předmětů, her a hraček pro osoby s mentálním, zrakovým nebo kombinovaným handicapem. Sekundárním cílem vize je vytvoření 2,5 pracovních úvazků pro dvě osoby se změněnou pracovní schopností a pro dvě osoby ohrožené sociálním vyloučením využívající službu DPC, které by se pod odborným dohledem mistra výroby podílely na výrobě a balení produktů.

V první fázi příprav dojde ke zmapování trhu, konkurence (především čínských výrobců) a případných odbytišť (vytvoření sortimentu a jeho odborná konzultace s pracovníky Tyflocentra, popř. s Ústavem speciálně pedagogických studií Univerzity Palackého v Olomouci), budou přichystány fundraisingové možnosti, zhotovena analýza nákladů a finanční udržitelnosti. V další fázi budou předjednána budoucí partnerství a na podkladě zjištěných možností vytvořen akční plán na marketingovou strategii pro spuštění sociálního podniku. Služba nemusí být omezena pouze českým trhem (navázání na spolupracující fary v zahraničí), samozřejmostí bude zajištění i elektronický obchod. Jelikož je záměrem podnikání výroba předmětů pro děti (např. výukové pomůcky pro děti integrované), musí se budoucí dílna připravit na získání i certifikace a homologace nezávadnosti výrobků. Odhadované náklady na spuštění chráněné dílny a dvouletý zkušební provoz se budou pohybovat v

řádu milionů korun, proto příprava realizace tohoto projektu představuje pro službu velký závazek, který si vyžádá značné lidské zdroje a nasazení.

5.4. Navázání mezinárodní spolupráce

Sociální služba DPC náleží pod středisko Diakonie ČCE v Sobotíně, které je součástí celorepublikové Diakonie se sídlem v Praze. I přesto, že DPC má jistou oporu v celorepublikově působící církvi, nemůže být zařízení nečinné a nenavozovat účelná partnerství. DPC je svého druhu jediné zařízení působící pod záštitou Diakonie ČCE, stejně je tak tomu i v Olomouckém kraji, kde je služba tohoto typu službou jedinou. Tato skutečnost staví zařízení spíše do nevýhodného postavení, protože nemůže v rámci svého působení sdílet tolik potřebné zkušenosti, metody práce, způsoby řešení krizových situací nebo cílené vzdělávací aktivity. DPC si tudíž musí nacházet vlastní, často bolestné „know how“. Jedním z řešení, které nabízí vystoupení z izolace, je hledání a navozování partnerství. Vhodné aktivity, které pomáhají ke sdílení alespoň podobných oblastí zájmů, jsou účasti v pracovních skupinách komunitního plánování sociálních služeb v regionech Jeseník, Šumperk a Olomouc. Další možnou a využívanou aktivitou je reaktivace členství ve Sdružení azylových domů.

V rámci inovativních aktivit bude přes program Erasmus plus v roce 2015 podána žádost o zprostředkování spolupráce se zahraničními sociálními službami. DPC má díky možnostem programu Erasmus plus jedinečnou příležitost nalézt spolupracující partnerské organizace, se kterými by mohlo sdílet zkušenosti v oblasti sociální práce s mládeží ohroženou sociálním vyloučením. Zařízení ve své žádosti preferuje zahraniční partnery především z Polské republiky, kde jsou sociální služby na velmi dobré úrovni a přímá komunikace mezi pracovníky by, v případě realizace mezinárodních mobilit, nebyla zatěžována jazykovou bariérou. Zařízení se však nebrání spolupráci i s poskytovateli sociálních služeb ze vzdálenějších států. DPC ve své žádosti o navázání partnerství uvádí pět stěžejních cílů vzájemné spolupráce (Koubková, Rab, 2015):

- zvýšit účast sociálně znevýhodněné mládeže na vzdělávání a zaměstnatelnosti prostřednictvím rozvoje kvalitního kariérového poradenství, vedení a podpůrných služeb,
- pracovat s mládeží prostřednictvím vývoje nových a inovativních přístupů a podpory šíření osvědčených postupů,

- podporovat podnikatelské vzdělávání pracovníků i mládeže s cílem rozvíjet aktivní občanství, zaměstnatelnost a zakládání nových sociálních podniků,
- podporovat účast znevýhodněné mládeže ve společnosti,
- dosáhnout vzájemné výměny přístupů mezi organizacemi.

5.5. Dům na půl cesty v Jeseníku poskytne know how pro rozšíření služeb v krajském městě

DPC Diakonie střediska v Sobotíně nabízí své služby také v městě Jeseníku. Zde poskytuje druhý dům na půl cesty, který má kapacitu tří lůžek. Díky dlouhodobě nízké obsazenosti služby a ztrátovému provozu hrozí uzavření zařízení. Vedení služby proto zvažuje úpravu cílové skupiny, která by lépe reflektovala potřeby zdejšího regionu. Zvažovanou variantou je rozšíření cílové skupiny o mladé rodiče s dětmi. Vedení DPC se zaměří na identifikování poptávky v regionu po tomto druhu služby. V rámci zjištění poptávky bude osloven tým Komunitního plánování sociálních služeb města Jeseník a vedoucí pracovník Odboru sociálně právní ochrany dětí v Jeseníku. V případě kladného ohlasu zajistí vedoucí služby DPC nové prostory, současně s hledáním vhodných prostor budou v rámci pracovního týmu zhotoveny metodické materiály upravující způsoby práce pro novou cílovou skupinu. V další etapě proběhne výběrové řízení, kde bude vybrán budoucí personál služby. Služba bude personálně posílena o sociálního pracovníka a dva pomocné pracovníky zaměstnané formou dohody o provedení práce.

Služba si od tohoto kroku slibuje zachování své působnosti v regionu Jeseníku a rozšíření svého portfolia v nabízených aktivitách. Přidanou hodnotou mohou být nově nabyté zkušenosti, které budou později, ve větším měřítku než v Jeseníku, využity v DPC Olomouci. Rozšířením cílové skupiny DPC v Olomouci dojde k dalšímu zvýšení konkurenceschopnosti služby a rozšíření nabídky sociálních služeb krajském městě.

Závěr

První část práce se zaměřila na popis patologických zdrojů, které se promítají do utváření osobnosti klienta domu na půl cesty a jeho, často od běžné populace odlišného, chování.

Druhá kapitola popisuje vznik a účel domů na půl cesty, a to jak v rovině zahraničních zařízení tzv. Halfway houses, tak i v rovině domů na půl cesty v České republice.

Ve třetí kapitole se obsah textu přesouvá k popisu zajištění, realizace a terapeutických aktivit DPC v Olomouci. Olomoucké zařízení je následně srovnáváno s dvěma vybranými domy na půl cesty. Po prvotním šetření interních materiálů srovnávaných DPC se může jevit, že se nízké stavy personálu v zařízení negativně odráží v rozsahu a efektivitě saturace potřeb klientů. Na druhé straně absence osobní návštěvy v dotyčném zařízení může výsledný závěr významně zkreslovat. Proto budou za účelem ověření prvotního předpokladu a sdílení vzájemných zkušeností požádány obě srovnávaná zařízení o umožnění jednodenní stáže pracovníků v DPC. Tímto dojde k zpřesnění nabytých informací, které budou následně využity v přípravě personální strategie DPC v Olomouci.

Čtvrtá kapitola za pomoci SWOT analýzy a výsledné matice vnějších a vnitřních faktorů stanovuje pět strategických cílů služby. Velkým přínosem této kapitoly pro zařízení v Olomouci je nové uchopení metodologie pro tvorbu budoucích strategií. Především bodové hodnocení vnitřních a vnějších faktorů umožňuje relevantní posouzení priorit, které jsou základem pro volbu optimální strategie i dílčích aktivit.

Pátá kapitola se věnuje konkrétnímu popisu strategických cílů vzešlých z předchozí SWOT analýzy. Konkrétně se jedná o prohlubování návaznosti programu DPC na další zdroje, zaměření se na zvýšení efektivity fundraisingových aktivit, rozvoje sociálního podnikání, navázání spolupráce s obdobnými zařízeními v zahraničí a získání know how pro rozšíření služeb v krajském městě.

Záběr bakalářské práce se snažil o propojení konceptu teoretického a praktického, v práci se podařilo určit strategické cíle zařízení, které budou v následné praxi poskytování sociální služby dále optimalizovány a vyhodnocovány.

Použitá literatura

BÁRTA, J. *Strategické plánování pro neziskové organizace: jak rozhodovat o budoucnosti vaší organizace*. 1. vyd. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 1997, 126 s. ISBN 80-902302-0-2.

ČÁP, J., MAREŠ, J. *Psychologie pro učitele*, Praha: Portál, 2001. 656 s. ISBN 80-7178-463-X.

DVOŘÁČKOVÁ, J. *Kazuistika klienta Lukáše Č.*, [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2015. KAZ2/2015.

GRASSEOVÁ, M., DUBEC, R., ŘEHÁK, D. *Analýza v rukou manažera: 33 nejpožívanějších metod strategického řízení*. Vyd. 1. Brno: Computer Press, 2010, 325 s. ISBN 978-80-251-2621-9.

HELUS, Z. *Dítě v osobnostním pojetí*, Praha: Portál, 2004. ISBN 80-7178-8880.

KOUBKOVÁ, M., RAB, T. *Individuální plánování průběhu sociální služby*, [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2014. Standard kvality SQDPC5/2014.

KOUBKOVÁ, M., RAB, T. *Partners search* [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2015. Žádost OK4EU.

RAB, T. *Pracovní náplně pracovníků v Domě na půl cesty* [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2014. Metodický pokyn MPDPC3/2014.

KOUBKOVÁ, M., RAB, T. *Uzavírání smlouvy o poskytování sociální služby* [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2013. Standard kvality SQDPC4/2013.

KOUBKOVÁ, M., RAB, T. *Veřejný závazek domu na půl cesty* [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2012. Standard kvality SQDPC1/2012.

RAB, T. *Vize Domu na půl cesty v Olomouci do roku 2017* [interní materiál]. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2013.

KURIC, J.: *Ontogenetická psychologie*. Brno: CERM, 2000. 180 s. ISBN 80-214-1844-3.

LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 1998. 344 s. ISBN 80-7169-195-X.

MATĚJČEK, Z., DYTRYCH, Z. *Děti, rodina a stres: vybrané kapitoly z prevence psychické zátěže u dětí*. 1. vyd. Praha: Galén, 1994. 214 s. ISBN 80-85824-06-X.

MÜHLPACHER, P. *Sociální patologie*. Brno: Masarykova univerzita, 2001. 104 s. ISBN 80-210-2511-5.

ŘEZÁČOVÁ, H. *Výroční zpráva 2011*. Diakonie ČCE – středisko v Sobotíně, 2011.

ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. A KOL. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 1995. 400 s. ISBN 80-7169-168-2.

Internetové zdroje:

Bílý nosorožec. Popis personálního zajištění poskytované sociální služby Dům na půl cesty Frýdek-Místek. *Iregistr.mpsv.cz* [online]. 2014a, [cit. 2015-03-21]. Dostupné z: <http://iregistr.mpsv.cz/socreg/soubory.do?756g=471f2b347f4ed215&736c=a4d8fd71f41f6600&SUBSESSION_ID=1428843928162_1>.

Bílý nosorožec. Popis poskytované sociální služby Dům na půl cesty Frýdek-Místek. *Iregistr.mpsv.cz* [online]. 2014, [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://iregistr.mpsv.cz/socreg/soubory.do?756g=471f2b347f4ed215&736c=a4d8fd71f41f6600&SUBSESSION_ID=1428830829449_1>.

DOM - Dům otevřených možností. Popis personálního zajištění poskytované služby od 1. 1. 2015. *Iregistr.mpsv.cz* [online]. 2015a, [cit. 2015-03-21]. Dostupné z:

<http://iregistr.mpsv.cz/socreg/soubory.do?756g=7df11c7955978e0a&736c=2aa826f113702b75&SUBSESSION_ID=1428844109676_2>.

DOM - Dům otevřených možností. Popis realizace poskytování sociální služby. *Iregistr.mpsv.cz* [online]. 2014, [cit. 2015-03-20]. Dostupné z: <http://iregistr.mpsv.cz/socreg/soubory.do?756g=98a1d53bdc678182&736c=fa0a8a8c6a2c6bef&SUBSESSION_ID=1428836306214_1>.

KREJČÍ, J. *Morální chování klientů domu na půl cesty: diplomová práce*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2007.203 s. [online]. [cit. 2015-25-2]. Dostupné z <<https://is.cuni.cz/webapps/zzp/download/120106425>>.

MIOVSKÝ, M. *Kvalitativní přístup a metody v psychologickém výzkumu*, [online]. Vydání 1., Grada Publishing, 2006. [cit. 2015-02-15]. Dostupné z <<http://www.mpsv.cz/cs/5963.cz>>.

Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR [online]. 2015, [cit. 2015-02-15]. Dostupné z <<http://www.mpsv.cz/cs/5963.cz>>.

NAVRÁTIL, P. *Slovník supervize* [online]. 2012, [cit. 2015-03-15]. Dostupné z <<http://www.mujsupervizor.cz/slovník-supervize>>.

Odbor sociálních věcí Krajského úřadu Olomouckého kraje. Finanční podpora poskytování sociálních služeb v Olomouckém kraji z účelové dotace ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb. *Kr-olomoucky.cz* [online]. 2014, [cit. 2015-04-02]. Dostupné z: <<http://www.kr-olomoucky.cz/program-financni-podpory-poskytovani-socialnich-sluzeb-v-olomouckem-kraji-cl-2709.html>>.

Registr poskytovatelů sociálních služeb [online]. 2015 [cit. 2015-02-16]. Dostupné z <http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?pg=5&zaok=&sd=domy+na+pul+cesty&za k=&SUBSESSION_ID=1424945474014_7#results>.

ZELENKOVÁ, I. *Uplatnění komunitního přístupu při koncipování služeb DPC: Magisterská závěrečná práce*. Brno: Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií, 2006. 9 s. [online]. [cit. 2015-25-2]. Dostupné z <http://is.muni.cz/th/143806/fss_m/>.

Zákony:

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách. in: *Sbírka zákonů České republiky* [online], 2006, částka 37, s. 1272, [vid. 31. 3. 2006], ISSN 1211 – 1244, dostupné z <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2006&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=16>>.

Zákon č. 254/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. in: *Sbírka zákonů České republiky* [online], 2014, částka 107, s. 3050 – 3054, [vid. 19. 11. 2014], ISSN 1211 – 1244, dostupné z <http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=254/2014&typeLaw=zakon&what=Cislo_zakona_smlouvy>.

Vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. in: *Sbírka zákonů České republiky* [online], 2006, částka 164, s. 7029-7030 [vid. 29. 11. 2006], ISSN 1211 – 1244, dostupné z <<http://aplikace.mvcr.cz/sbirka-zakonu/SearchResult.aspx?q=2006&typeLaw=zakon&What=Rok&stranka=4>>.

Seznam příloh

Příloha 1: Společenská Místnost

Příloha 2. Pokoj klientů

Příloha 3: Informační letáček služby

Příloha 1. Pokoj klientů

Příloha 2: Společenská místnost

Domy na půl cesty ...

... pro mladé lidi ve věku 18 až 26 let ...

... v Jeseníku a v Olomouci...

Prostřednictvím služby Dům na půl cesty klient:

- ☒ umí jednat s úřady a uplatňovat svá práva
- ☒ umí udržovat svoji domácnost (úklid, praní prádla) a samostatně si připravit jídlo
- ☒ umí hospodařit se svým měsíčním příjmem
- ☒ umí si hledat práci a získat pracovní návyky
- ☒ podle svých možností pokračuje ve vzdělávání a zvyšování kvalifikace
- ☒ má více informací, které mu pomohou v oblasti péče o jeho osobu a zdraví
- ☒ ví, jak si hledat bydlení a jaké povinnosti samostatné bydlení obnáší
- ☒ umí využívat běžně dostupné služby
- ☒ vytváří, rozvíjí a udržuje vztahy s rodinou, vrstevníky a společenským prostředím
- ☒ má informace o možných důsledcích svých rozhodnutí a činů
- ☒ má zkušenosti s aktivním trávením volného času

Víme, že každý jsme z jiného těsta, proto program nastavujeme Tvým osobním možnostem a potřebám.
Přistupujeme k Tobě bez předsudků, respektujeme Tvůj sociální původ, rasovou i náboženskou příslušnost.
Respektujeme Tvou osobnost, nehodnotíme Tvé dřívější činy ani minulost.
Hájíme Tvá lidská práva a oprávněné zájmy.
Tvá spolupráce a odpovědnost je základním předpokladem Tvého úspěchu.

Kontakt DPC Jeseník:

Diakonie ČCE - středisko v Sobotně
Šumperská 51
790 01 Jeseník 1 - Bukovice
Kontaktní osoba:
Lucie Galová
Tel.: 739 302 646, 584 453 439
email: dpc.jesenik@gmail.com

Kontakt DPC Olomouc:

Diakonie ČCE - středisko v Sobotně
Sokolská 32
771 95 Olomouc
Kontaktní osoba:
Bc. Tomáš Rab
Tel.: 606 790 144, 584 440 317
e-mail: dpc.olomouc@gmail.com

www.diakoniecce-sobotin.cz

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Tomáš Rab
Katedra:	Ústav speciálněpedagogických studií
Vedoucí práce:	Mgr. Michal Růžička, Ph.D.
Rok obhajoby:	2015

Název práce:	Rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci
Název v angličtině:	The development of the social service Halfway house in Olomouc
Anotace práce:	<p>Tématem bakalářské práce je rozvoj sociální služby Dům na půl cesty v Olomouci. Cílem práce je nalézt a popsat aktivity, které se stanou součástí strategického plánu rozvoje sociální služby. Bakalářská práce je strukturována do pěti kapitol. První kapitola práce se zabývá teoretickým vymezením adolescence a dospívání, druhá kapitola provádí exkurz do vývoje služeb, třetí kapitola popisuje činnosti domu na půl cesty v Olomouci, které srovnává s dvěma vybranými sociálními službami. Čtvrtá kapitola za pomoci swot analýzy stanovuje strategické cíle služby, pátá kapitola popisuje vytvořené strategické síle. Stanovené strategické cíle poté budou využity v praxi poskytování sociální služby.</p>
Klíčová slova:	Dům na půl cesty, sociální služba, SWOT analýza, cíl
Anotace v angličtině:	<p>The theme of this thesis is the development of social service Halfway House in Olomouc. The aim is to find and describe the activities that will become part of the strategic plan for the development of this social service. The thesis is structured into five chapters. The first chapter deals with the theoretical</p>

	<p>definition of adolescence, the second chapter performs excursion into the service development, the third chapter describes the activities of the Halfway house in Olomouc, that are compared with two selected social services. The fourth chapter with a SWOT analysis identifies strategic objectives of the service, the fifth chapter describes the creation of strategic power. The aims that were set will then be used in the practice of that social service.</p>
Klíčová slova v angličtině:	Halfway haus, social service, SWOT analysis, target
Přílohy vázané v práci:	<p>Příloha 1: Společenská Místnost</p> <p>Příloha 2. Pokoj klientů</p> <p>Příloha 3: Informační letáček služby</p>
Rozsah práce:	49 stran
Jazyk práce:	Český